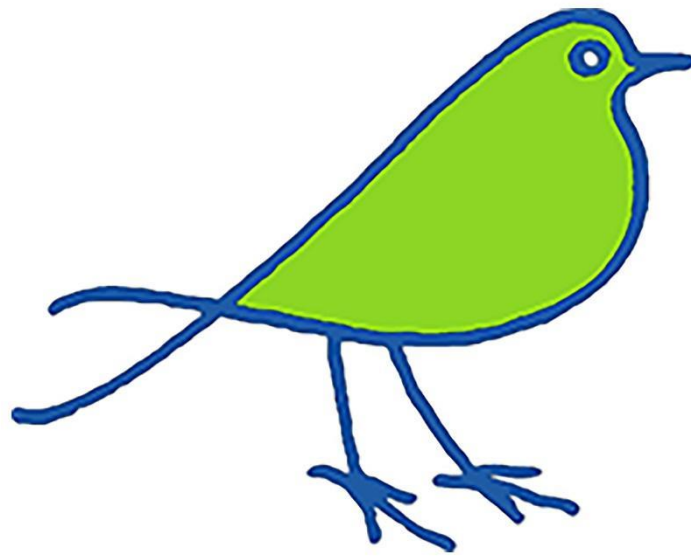

JAARVERSLAG 2019

Dierbaar Flevoland

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Beschermingswerk	4
1.1 Oostvaardersplassen	4
1.1.1 Afschot edelherten aantasting natuurlijke kenmerken	4
1.1.2 Natura 2000 beheerplan	5
1.2 IJsselmeergebied en Randmeren	5
1.2.1 Uitbreiding Almeerderstrand	5
1.2.2 Verstoring van de visdievenkolonie door kitesurfen	6
1.2.3 Creëren betere broedgelegenheid voor de visdieven	7
1.2.4 Carbidschieten Zeewolde	7
1.2.5 Visserij met staand wand in het Markermeer-IJmeer	7
1.3 Lepelaarplassen	7
1.3.1 Camping Waterhout bij Natura 2000-gebied	7
1.4 Jacht en Schadebestrijding	8
1.4.1 Beroep tegen het afschieten van grauwe ganzen	8
1.4.2 Afloop WOB-verzoek afschotcijfers Flevoland	8
1.4.3. Schieten met geluiddempers	9
1.5 Beheerplannen Flevolandschap	9
1.6 Lelystad Airport	9
1.6.1 Uitbreiding Lelystad Airport	9
1.7 Overige dossiers	10
1.7.1 Heraanplant van populieren langs de A6	10
1.7.2 Wensballonnen	10
2. Overige activiteiten	11
2.1 Opdrachten en onderzoeken studenten	11
2.2 Stadsconsultatie ecologie gemeente Almere	11
2.3 Vogeltellingen Markerwadden en Harderbos	11
2.5 Pers en Dierbaar Flevoland	11
3. Organisatie	12
3.1 Bestuur	12
3.2 Werkgroep bescherming	12
3.3 Overige vrijwilligers	12
3.4 Relaties	12
4. Financiële verantwoording	13
4.1 Jaarrekening	13
4.2 Toelichting op de jaarrekening	14
4.3 Begroting	15

Voorwoord

Voor u ligt het inmiddels derde jaarverslag inclusief financieel jaarverslag van de Stichting Dierbaar Flevoland. De stichting is eind december 2016 officieel opgericht. In 2017 en 2018 hebben wij met succes zeer veel verschillende zaken opgepikt. In 2019 hebben wij ons vooral geconcentreerd op de Oostvaardersplassen, maar desondanks hebben we kans gezien ook tal van andere zaken op te pakken. Wel beschouwd kwamen wij handen tekort. Dit geeft aan dat bescherming van dieren en de natuur hard nodig is, zelfs wanneer het gaat om Natura 2000-gebieden die de hoogst denkbare bescherming genieten en onaangetast zouden moeten blijven. Belangrijk dus dat er organisaties zijn zoals wij die waakzaam zijn en niet schromen op te komen voor het belang van dieren en de natuur zodra dit in het gedrang komt.

In november 2019 hebben wij een prachtig resultaat geboekt door samen met Fauna4Life op eigen kracht, maar met hulp van velen, het beroep tegen het afschieten van edelherten in de Oostvaardersplassen te winnen. Er is echter hoger beroep ingesteld en er zijn veel meer plannen met de Oostvaardersplassen die het gebied ondergeschikt dreigen te maken aan de economische belangen van recreatie en vliegveld Lelystad. De veelheid van ontwikkelingen in de Oostvaardersplassen zal er ook de komende tijd voor zorgen dat wij vrijwel onze hele capaciteit op dit gebied gericht moeten houden.

Daarnaast zijn wij in 2019 onder meer ook opgekomen tegen het wederom afschieten van grote aantallen grauwe ganzen in de provincie Flevoland. Een en ander is het uitvloeisel van het nieuwe Faunabeheerplan dat in 2019 van kracht werd. Het afschieten van ganzen is misschien leuk voor de jager, maar voor iedere gans die getroffen wordt, betekent dit een vroegtijdig einde aan zijn dierenleven. De ganzen die niet dodelijk getroffen worden, lijden pijn door de hagelkorrels die overal in het lijf terecht kunnen komen. Tot 30% van alle ganzen vliegt met hagelkorrels in het lijf of verkommert langzaam wanneer zij helemaal niet meer kunnen vliegen. Het beoogde effect van afschot is het verminderen van de belangrijke schade die door de ganzen zou worden toegebracht aan de gewassen op het land. Dit wordt echter met afschot helemaal niet bereikt. Wij hopen dat de rechter met onze eisen meegaat en het afschot verbiedt in de rechtszaak die wij hebben aangespannen.

We hebben in 2019 een aantal mooie resultaten geboekt maar ook fikse tegenlagen moeten incasseren. Zo zijn wij opgekomen tegen de aantasting van het Natura 2000-gebied Markermeer-IJmeer als gevolg van de geplande uitbreiding van het strand bij Almere en tegen de aantasting van het leefgebied van de broedkolonie visdieven bij de Houtribsluizen in Lelystad. In beide gevallen werden onze zeer zorgvuldig voorbereide bezwaren om strikt formele redenen niet in behandeling genomen.

Al met al hebben wij ook in 2019 Dierbaar Flevoland verder op de kaart gezet en zijn we een partij om serieus rekening mee te houden als het gaat om dieren en natuur in Flevoland.

Wij willen onze donateurs en degenen die ons met raad en daad bijstaan hartelijk danken voor hun steun en vertrouwen in onze organisatie.

Greetje Houwen, voorzitter

1. Beschermingswerk

1.1 Oostvaardersplassen

1.1.1 Afschot edelherten, aantasting natuurlijke kenmerken

Verreweg de meeste tijd van ons beschermingswerk is gaan zitten in het dossier Oostvaardersplassen. Als beschermd Natura 2000-gebied heeft dit gebied onze hoogste prioriteit. De edelherten en de andere grote grazers behoren tot de natuurlijke kenmerken die van belang zijn voor de vogelsoorten waarvoor het gebied is aangewezen. De Oostvaardersplassen zijn bedoeld om de natuur zijn gang te laten gaan, met zo min mogelijk ingrijpen door de mens zodat de natuur de kans krijgt zichzelf te ontwikkelen. Er zijn nog maar weinig gebieden in Nederland waar dit het geval is. Vrijwel overal elders worden natuurgebieden naar de hand van de mens gezet.

Met de aanname van het rapport van de commissie Van Geel als kader voor het beheer in de Oostvaardersplassen wordt dit principe verlaten. Dit is nadelig voor de natuur en in het bijzonder voor de edelherten die door afschot vroegtijdig gedood worden. Wij komen daartegen op met alle wettelijke middelen. Nadat in 2018 bleek dat de middelen die wij ingezet hadden zoals petitie, inspreken in vergaderingen van Provinciale Staten van Flevoland niet het gewenste resultaat opleverde, hebben wij getracht het afschot te voorkomen door bezwaar te maken en vooruitlopend op de behandeling voorlopige voorzieningen aan te vragen bij de rechtbank. De verzoeken om het afschot tegen te houden totdat de bezwaren behandeld waren, werden niet gehonoreerd. In 2019 werden onze bezwaren door de Provincie Flevoland ongegrond verklaard en hebben wij tegen deze besluiten op 1 april beroep aangetekend. In dit beroep hebben wij aangekondigd dat wij dit nog nader zouden onderbouwen met een ecologisch rapport. Wij hadden daartoe een van de grondleggers van de Oostvaardersplassen en medeauteur van het beheerplan bereid gevonden een ecologische beoordeling te schrijven als tegenwicht voor de rapporten van het adviesbureau dat door de provincie in de arm was genomen. Wij vonden, na consultatie van diverse experts en ervaringsdeskundigen in het veld dat de rapporten van dit adviesbureau het afschot niet konden onderbouwen. Dit mondde uit in een lijvig rapport van 240 pagina's inclusief 60 pagina's in de bijlagen. Ook hebben wij ons juridisch grondig verdiept in de nationale en Europese jurisprudentie in het doornemen van tientallen uitspraken en arresten en relevante literatuur daarover. Daarnaast hebben wij juridische experts geraadpleegd van onder meer de Universiteiten van Tilburg en Groningen. Hierna hebben wij op 19 oktober een aanvulling op ons beroep bij de rechtbank ingediend.

Op 21 november heeft de rechtbank ons beroep tegen de opdracht tot afschot gegrond verklaard en bevolen dat de het afschieten direct gestopt moest worden. Dit was een grote overwinning en beloning voor alle moeite en tijd die wij en anderen in deze zaak gestoken hadden.

Helaas kwam de rechtbank daarna niet meer toe aan een behandeling van ons beroep tegen de vergunning, waarvan toe geen gebruik gemaakt kon worden. In december 2019 hebben wij alsnog om een uitspraak gevraagd, maar werden niet ontvankelijk verklaard, omdat er geen procesbelang meer speelde daar de vergunning op 31 december afliep en er niet meer geschoten werd.

Inmiddels had de provincie op 18 september 2019 nog voor de uitspraak een nieuwe vergunning en een nieuwe ontheffing voor de jaren na 2019 verleend aan respectievelijk Staatsbosbeheer en de Faunabeheereenheid Flevoland. Hiertegen hebben wij op 26 oktober weer bezwaar moeten aantekenen en om er voor te zorgen dat Staatsbosbeheer niet meteen op 1 januari 2020 opnieuw zou beginnen met afschot hebben wij ook weer een voorlopige voorziening bij de rechtbank aangevraagd. De rechtbank kon ons verzoek pas later in januari behandelen en had de toezegging gekregen dat er tussentijds niet toch geschoten zou worden.

Na de uitspraak van de rechter in november hebben wij per brief aan de Provincie en aan Staatsbosbeheer gevraagd alle inmiddels genomen maatregelen voortvloeiend uit het Beleidskader Beheer Oostvaardersplassen van de commissie Van Geel in de Oostvaardersplassen terug te draaien. Hierop heeft men geantwoord dit niet te zullen te doen. Het ontbrak ons aan de tijd om ook hiertegen een juridische procedure te starten.

Nadat wij inconsistenties vaststelden in rapporten van het adviesbureau werkend in opdracht van de provincie hebben wij een WOB-verzoek ingediend. Gebleken was dat er meerdere definitieve versies van een rapport circuleerden en dat andere rapporten respectievelijk informatie weggehouden werd. Uit de op het WOB-verzoek verkregen documenten en e-mails bleek ons vermoeden bevestigd te worden.

In begin van het 2019 heeft de gemeente Lelystad ons bezwaar behandeld dat wij hadden ingesteld tegen de aanleg van vangkralen en afrasteringen om paarden te vangen. Onze bezwaren zijn gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaard. Tegen het deel dat niet gegrond was verklaard, hebben wij als gevolg van onze prioriteitsstelling geen beroep ingesteld.

1.1.2 Klankbordgroep Natura 2000 beheerplan Oostvaardersplassen

Omdat niet alles ons (blijvend) verdeeld hoeft te houden zijn wij, ondanks de juridische procedures waarin wij tegenover de provincie Flevoland en Staatsbosbeheer staan, deel blijven nemen aan de klankbordgroep Natura 2000 Oostvaardersplassen die door de provincie Flevoland is georganiseerd met betrekking tot het uitvoeringsplan van het Natura 2000 beheerplan.

1.2 IJsselmeergebied en Randmeren

1.2.1 Uitbreiding Almeerderstrand

Op 13 maart 2019 hebben wij pro-forma een bezwaarschrift ingediend tegen de door de provincie Flevoland verleende vergunning aan de gemeente Almere om het Almeerderstrand uit te breiden ten behoeve van evenementen. Op 28 maart hebben wij onze bezwaren met nadere gronden uitvoerig onderbouwd. Wij zijn tegen de uitbreiding van het Almeerderstrand als evenementenstrand omdat dit ten koste gaat van Natura 2000-gebied Markermeer-IJmeer. Ten eerste wordt er een stuk van het beschermde gebied afgesnoept voor evenementen en recreatie, maar de vergunning maakt dagelijks verregaande geluidsoverlast mogelijk wat kan leiden tot verstoring van de vogels die daar rusten en foerageren. Voor een aantal vogelsoorten is dit gebied speciaal aangewezen als beschermde zone. Het komt niet te pas deze bescherming te negeren. Ook is ons gebleken dat de passende beoordeling voor het gebied door het adviesbureau uiterst onzorgvuldig is opgesteld. Zo heeft men stukken gekopieerd uit een rapport over de versterking van de Houtribdijk bij Lelystad., een geheel ander project.

Behalve onze inhoudelijke bezwaren hadden wij ook bezwaren tegen de gang van zaken. Zo waren de onderliggende stukken niet openbaar gemaakt en heeft men het verlenen van de vergunning veel te laat bekend gemaakt. Wij hebben zelfs met een WOB-verzoek alsnog de vereiste stukken boven water moeten krijgen. Ook is geen mogelijkheid geboden zienswijzen in te dienen. Naderhand bleek zelfs dat de uitbreiding van het Almeerderstrand slechts een deelproject was van het grotere project Almere Buitendijks. Het is niet toegestaan om eerst toestemming te geven voor een deelproject als het grotere project nog niet beoordeeld is.

Erger wordt het nog als blijkt dat onze bezwaren niet ontvankelijk worden verklaard, omdat ze te laat zouden zijn ingediend. Niet de datum van publicatie geldt voor de bezwaartermijn, maar de dag waarop de vergunning verleend is. Door dit standpunt kon de provincie zich onttrekken aan een inhoudelijke behandeling van de naar onze mening zeer gerechtvaardigde bezwaren.

Het feit echter dat dit een deelproject was van een niet beoordeeld project en er nieuwe feiten boven tafel kwamen heeft Vogelbescherming Nederland ertoe gebracht, mede op basis van onze informatie en kennis van het project en het overleg hierover om de provincie formeel te verzoeken op hun schreden terug te keren. Daar kwam ook de stikstofcrisis bij zodat het hele plan vermoedelijk herzien dient te worden. De uitkomst is nog niet bekend.

1.2.2 Verstoring van de visdievenkolonie door kitesurfen

Wij proberen al jaren te voorkomen dat de kolonie visdieven die broedt bij de Houtribsluizen in Lelystad verloren gaat als gevolg van de recreatieve druk door kitesurfen. Aanvankelijk is vergunning verleend voor het kitesurfen op enige afstand van de kolonie en mocht er gedurende een periode in het broedseizoen niet van de locatie gebruik gemaakt worden. Een en ander was de uitkomst van een effectrapportage door een ecologisch adviesbureau. In 2018 werd ondanks onze bezwaren de gehele pier opengesteld voor kitesurfen waardoor de afstand tot de kolonie nog kleiner werd. Onze bezwaren werden niet gegrond verklaard. In 2019 heeft men ook de maand mei waarin niet gesurft mocht worden geschrapt zodat nu ook gedurende het hele broedseizoen gekitesurft kan worden. Wij hebben tegen deze wijziging van de vergunning bezwaar gemaakt en dit zeer uitvoerig gedocumenteerd. Aan de vergunning lag een ander rapport van het eerder genoemde adviesbureau ten grondslag, maar nu met een heel andere uitkomst. Er zou geen effect zijn op de visdievenkolonie als gevolg van het kitesurfen. Het rapport was zeer slecht opgesteld. De visdievenkolonie was op de verkeerde plaats ingetekend, feiten en aannames klopten niet en onderzoek naar het voorkomen van andere vogels dan visdieven was zo gebrekkig dat het grootste deel aantoonbaar ontbrak of niet juist was. Wij werden echter in ons bezwaar niet ontvankelijk verklaard omdat dit te laat zou zijn ingediend. Ook hier geldt de datum van de vergunningverlening en niet de datum van publicatie die bijna 2 weken later gedaan werd en waarin de termijn van 6 weken nog genoemd stond. Ook hier kon de provincie zich onttrekken aan een inhoudelijke behandeling van de naar onze mening zeer gerechtvaardigde bezwaren en werd ons de mogelijkheid ontnomen in beroep te gaan tegen de vergunning.

Het stoort ons bijzonder dat de provincie met wie wij regelmatig overleg hebben gehad over de visdieven bij de Houtribsluizen en bij wie wij zelfs een uitvoerig rapport met alternatieven met vermelding en goedkeuring van Vogelbescherming Nederland hebben ingediend, niet heeft overlegd en zelfs niet op de hoogte heeft gesteld van deze vergunningswijziging.

1.2.3 Creëren betere broedgelegenheid voor de visdieven bij de Houtribsluizen

Ondanks deze tegenslag zijn wij actief gebleven om partijen te interesseren om alternatieve broedgelegenheid voor de visdieven te creëren op houten of betonnen vloten. Dit geeft een betere broedgelegenheid dan op de pieren bij de Houtribsluizen en is verder weg van de kitesurflocatie. Een en ander wordt in 2020 vervolgd.

1.2.4 Carbirdschietsen Zeewolde

In eind 2018 zijn onze bezwaren tegen het besluit van de gemeente Zeewolde om het afschieten van carbid bij een beschermd natuurgebied op oudejaarsdag toe te staan op strikt formele gronden afgewezen. Hoewel de gemeente Zeewolde dit besluit genomen had en ook de plaats had aangewezen, stelde de gemeente zich op het standpunt dat zij niet op het carbirdschietsen konden worden aangesproken, omdat zij niet degene waren die schoten, maar de carbirdschieters zelf. Dit strikt formele standpunt zou het waarschijnlijk ook bij de rechter halen, waardoor wij ons genoodzaakt zagen het inmiddels aangespannen kort geding in te trekken om via een handhavingsverzoek bij de omgevingsdienst gericht op de carbirdschieters zelf ons doel te bereiken. Wij zijn gekant tegen het afschieten van carbid in Zeewolde, omdat dit direct aan de rand van het Wolderwijd, een Natura 2000-gebied, plaats vindt en daarom ernstig verstorend is voor de vogels die hier komen om te foerageren en te rusten. Speciaal in de winterperiode is het cruciaal dat zij in dit voor hen aangewezen gebied rust vinden. In 2019 kregen wij de uitslag van dit handhavingsverzoek dat er op neer kwam dat er niet handhavend was opgetreden, omdat op het moment van schieten nauwelijks vogels of rustplaatsen aanwezig waren. Dit klopte inderdaad met onze eigen waarnemingen. Wat er gedaan zou zijn als er wel veel vogels aanwezig waren zoals een paar dagen eerder laat zich raden. In andere jaren hadden wij vastgesteld dat er dan wel degelijk verstoring optreedt. Inmiddels is de discussie over het afschieten van vuurwerk in volle gang. Wij vestigen onze hoop thans op een algeheel vuurwerkverbod of doen zo nodig nogmaals een handhavingsverzoek.

1.2.5 Verdrinkende vogels door visserij met staand wand op het Markermeer-IJmeer

De visserij met staand wand op het Markermeer-IJmeer is ons een doorn in het oog. De visstand is niet alleen laag, wat nadelig is voor de op vis foeragerende vogels, maar door deze methode van vissen raken duikende naar voedsel zoekende vogels verstrikt in de netten en verdrinken. Wat ons vooral stoort is dat vissers die al regelmatig beboet zijn wegens illegaal vissen, ook na herhaling nog lid kunnen blijven van de productievereniging en zo de van de vergunning gebruik kunnen maken die aan deze vereniging verleend is. Vogelbescherming Nederland neemt deel aan het overleg over de visserij op het IJsselmeer en zijn in dit dossier zeer goed ingevoerd. Hoewel wij anders bezwaar gemaakt zouden hebben, hebben wij met de Vogelbescherming de afspraak gemaakt hen niet met onze acties voor de voeten te lopen. Vogelbescherming kan in het overleg waarschijnlijk veel meer bereiken dan wij. Uiteindelijk is het doel te komen tot een drastische sanering van de visserijvloot. Onze input loopt dus via Vogelbescherming.

1.3 Lepelaarplassen

1.3.1 Camping Waterhout bij Natura 2000-gebied

Lang hebben wij ons ingezet om te voorkomen dat Camping Waterhout verhuisd zou worden naar het Schateiland, direct grenzend aan de Lepelaarplassen. Ondanks onze

zienswijzen en inspraak is dit plan toch doorgegaan. Wel zegde de gemeente Almere toe een klankbordgroep met één plaats voor een vertegenwoordiger van een groene organisatie. Wij hebben met de Vogel- en Natuurwacht afgesproken dat zij mede namens ons deze plaats innemen. In 2019 zijn wij regelmatig geïnformeerd en zo nodig hebben wij input geleverd.

1.4 Jacht en schadebestrijding

1.4.1. Beroep tegen het afschieten van grauwe ganzen

Op 18 maart 2019 heeft de provincie een ontheffing verleend aan de Faunabeheereenheid Flevoland om grauwe ganzen af te schieten in de provincie Flevoland. Het zou gaan om afschot ter ondersteuning van verjaging, maar de ontheffing maakt het mogelijk de ganzenstand in Flevoland op aantallen te gaan beheren, waarbij grote aantallen ganzen het slachtoffer kunnen worden. Eerder zijn ook al onder het mom van ondersteunend afschot honderden ganzen afgeschoten en is de rechtszaak hiertegen gewonnen. Dat het niet om ondersteunend afschot gaat mag duidelijk worden uit het feit dat de jagers lokganzen in willen zetten. Lokganzen zijn bedoeld om ganzen te lokken en niet om ze te verjagen. Zo kunnen er zoveel mogelijk worden afgeschoten. Wij hebben daarom bezwaar gemaakt tegen deze ontheffing. Het besluit op ons bezwaar bleef zolang uit dat wij de provincie in gebreke hebben moeten stellen en daarbij een dwangsom opgeëist hebben. Hoewel men in het besluit aangaf het advies van de hoorcommissie, die voor de behandeling van ons bezwaar was ingesteld, gevolgd te hebben bleek dit op het belangrijkste punt helemaal niet gebeurd te zijn. Ook vonden wij dat ook op alle andere punten niet voldoende rekening was gehouden met onze bezwaren. Wij hebben daarom tegen dit besluit beroep aangetekend bij de Rechtbank Midden-Nederland.

In het beroep maken wij onder meer duidelijk dat, in tegenstelling tot wat het Faunabeheerplan beoogd, ongelimiteerd populatiebeheer mogelijk wordt gemaakt, dat geen rekening is gehouden met het feit dat voor de grauwe ganzen in de Oostvaardersplassen een instandhoudingsdoelstelling geldt en afschot een negatieve invloed daarop kan hebben, dat afschot wanneer dit bedoeld is om alleen verjaging te ondersteunen niet effectief is en dat er voor afschot alternatieven zijn om schade aan gewassen, voor zover dit al optreedt, te voorkomen. Bovendien lopen kwetsbare andere vogels gevaar zoals de zeldzame wilde en kleine zwaan.

Wij hebben goede hoop dat de rechter positief zal beslissen en hopen dat hij snel uitspraak doet in deze zaak.

1.4.2. Afloop WOB-verzoek afschotcijfers Flevoland

Via een WOB-verzoek hebben we de afschotcijfers opgevraagd over 2017. De verstrekte cijfers waren minder gedetailleerd dan andere jaren. We hebben daarom bezwaar aangetekend tegen het WOB-besluit om zo alsnog bruikbare cijfers te krijgen. In de hoorzitting naar aanleiding van ons bezwaar is ons toegezegd dat de Faunabeheereenheid bereid is cijfers op het gewenste detailniveau aan te leveren. Begin 2019 hebben wij een afspraak gemaakt met de Faunabeheereenheid Flevoland en daarbij zijn ons de gegevens verstrekt op een detailniveau dat beter bruikbaar is voor ons doel, namelijk te zien waar er in Flevoland geschoten wordt. Wij hebben uit eerdere

cijfers kunnen opmaken dat dit vooral gebeurt in de omgeving van (beschermde) natuurgebieden. Afschot is daar zinloos en kan zelfs de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in gevaar brengen.

1.4.3 Schieten met geluiddempers

Op 14 november 2018 heeft de provincie aan de Faunabeheereenheid een vergunning afgegeven voor het gebruik van geluiddempers bij het afschieten van dieren. Onder bepaalde omstandigheden kan dit een voordeel zijn, omdat er minder verstoring van de natuur optreedt. Ook voor jagers heeft het voordelen, omdat er minder terugslag is en ze minder hoorbaar zijn, zodat ze minder kritiek krijgen van wandelaars en omwonenden. Het heeft echter ook veel nadelen. Het werkt stropen in de hand. Stropers werken het liefst zo veel mogelijk in het geniep. Geluiddempers stellen hen hiertoe in staat. Bovendien kunnen zij nu direct als illegaal herkend worden aan hun wapen als zij geluiddemping gebruiken. Ook is het ongewenst dat het geluid van het schot gereduceerd wordt in de buurt van wegen. Juist daar is het goed traceerbare geluid van een ongedempt schot effectief om te voorkomen dat wild in de buurt van de weg komt. Bij geluiddemping is de knal voor wild niet goed traceerbaar wat ertoe zou kunnen leiden dat het wild zich juist in de richting van de weg begeeft. Wij hebben daarom eind december 2018 bezwaar gemaakt tegen het gebruik van geluiddempers. De praktijk tot nu toe is dat geen gebruik gemaakt wordt van geluiddempers, met uitzondering van de Oostvaardersplassen. Er is niet aangetoond dat het werken zonder geluiddemper niet bevredigend of minder effectief is. Het was niet duidelijk waar geluiddempers toegepast zouden mogen worden en waarom de ontheffing voor onbepaalde tijd is verleend. Dat is ons inziens in strijd met het lopende faunabeheerplan. Begin 2019 is een besluit op ons bezwaar genomen. De ontheffing had inderdaad niet voor onbepaalde tijd verleend mogen worden en in zoverre is ons bezwaar gegrond verklaard. De andere bezwaren zijn ongegrond verklaard waardoor er toch in het geniep geschoten kan worden.

1.5 Beheerplannen Flevolandschap

Flevolandschap legt de beheerplannen die zij maken voor de gebieden die bij deze organisatie in beheer zijn aan ons voor een reactie. In 2019 is aan ons het beheerplan Lepelaarplassen voorgelegd.

1.6 Lelystad Airport

1.6.1 Uitbreiding Lelystad Airport

Op 21 februari 2019 hebben wij bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een zienswijze ingediend op het Ontwerpbesluit wijziging Luchthavenbesluit Lelystad. Wij hebben daarin aangegeven dat de onderzoeken naar het risico op vogelaanvaringen niet zijn uitgevoerd naar de beste wetenschappelijke inzichten en dat geen gebruik gemaakt is van de huidige stand van de techniek en dat de onderzoeken grote hiaten in kennis vertonen. Deze onderzoeken hadden een zo goed mogelijk inzicht moeten opleveren in het risico op vogelaanvaringen. Dat blijkt nu niet mogelijk. Hierdoor is het onverantwoord het besluit te nemen dat Lelystad Airport drastisch kan uitbreiden zoals met het ontwerpbesluit tot de wijziging van het luchthavenbesluit Lelystad is voorzien. Er is eerst gedegen (veld)onderzoek nodig op basis van de beste wetenschappelijke kennis en met de beste onderzoeksmethoden alvorens men besluit de luchthaven uit te breiden. Daarnaast zal er alsnog onderzoek moeten plaatsvinden naar de effecten van

het faunabeheer in de omgeving van de luchthaven zoals beschreven in het Faunabeheerplan. Verder hebben wij aangegeven dat in het licht van de noodzakelijke broeikasgasreductie, die grote offers vraagt van burgers en bedrijfsleven, de toekomst van het luchtverkeer in Nederland hernieuwd ter discussie dient te staan en dat de uitbreiding van luchthaven Lelystad nu niet te verdedigen is.

In het dossier Luchthaven Lelystad werken wij nauw samen met andere organisaties zoals de Natuur- en Milieufederatie Flevoland, Vogelbescherming Nederland en de Vogel -en Natuurwacht Flevoland. De eerst genoemde organisatie treedt ook op namens de aangesloten lidorganisaties. Wij nemen deel aan de overleggen over de luchthaven.

1.7 Overige dossiers

1.7.1 Heraanplant van populieren langs de A6

Verleden jaar berichtten wij al dat het met het kappen van bomen ook anders en veel zorgvuldiger kan gaan dan vaak het geval is. Verleden jaar heeft Rijkswaterstaat 7.000 populieren gekapt langs de A6 en woord gehouden met de heraanplant in 2019 van nieuwe populieren en het aanleggen van struweel. Hierdoor treedt zelfs een verbetering op voor broedende vogels. Over dit project zijn wij geconsulteerd en wij hebben positief gereageerd. Ook is veel aandacht besteed aan het informeren van het publiek. Dit verdient navolging in soortgelijke projecten.

1.7.2 Wensballonnen

Eerder hebben wij via de sociale media, via onze website en in gesprekken met gemeentes voorafgaand aan de jaarwisseling aandacht besteed aan de negatieve gevolgen van het oplaten van wensballonnen voor dieren en de natuur. Alleen al uit de Oostvaardersplassen wordt ieder jaar een karrevracht aan restanten van ballonnen opgeruimd. Dat kan alleen op de bereikbare plaatsen. Elders in de Oostvaardersplassen en daarbuiten blijven de restanten liggen. Dieren kunnen hierin verstrikt raken en zich ernstig verwonden. Almere heeft in 2019 een verbod afgekondigd en de gemeente Noordoostpolder voert een ontmoedigingsbeleid. Het wachten is op navolging door de andere Flevolandse gemeenten.

2. Overige activiteiten

2.1 Opdrachten en onderzoeken studenten

Wij werken graag mee aan werkstukken, opdrachten en onderzoeken van studenten. Eerder deden wij dit vooral met projecten die de Oostvaardersplassen en Lelystad Airport betroffen.. Dit jaar waren er geen verzoeken..

2.2 Stadsconsultatie ecologie gemeente Almere

In september 2019 hebben wij meegedaan aan de stadsconsultatie van de gemeente Almere en onze visie en kijk gegeven op stadsnatuur. Deze consultatie ging over het verbinden van natuur en mensen en de betekenis daarvan voor Almere, over het verbinden van gebieden en over het benutten van het aanwezige potentieel voor de natuur in de stad. Wij hopen dat onze inbreng een positieve bijdrage en inzicht geleverd heeft.

2.3 Vogeltellingen Markerwadden en Harderbos

Ook in het jaar 2019 hebben wij onder leiding van Natuurmonumenten een bijdrage geleverd aan de vogeltellingen op de Marker Wadden en in het Harderbos. Het verrichten van tellingen geeft de noodzakelijke inzichten in de ontwikkeling van vogelpopulaties. De gegevens kunnen de basis vormen voor te evalueren en te vormen beleid. Wij hechten hier waarde aan en leveren onze bijdrage door deelname aan dergelijke tellingen.

2.4 Meldingen van en advies aan burgers

Diverse malen hebben we adviezen kunnen geven over vragen die ons per mail of telefoon bereikten over het maaibeeld in de gemeente, vernietiging van oeverwalwasten door bouwactiviteiten, wat te doen aan overlast van meeuwen en krijgsende uilen, wat gedaan kan worden als de wijziging van een bestemmingsplan slecht uitpakt voor de natuur in de woonomgeving, Soms stellen we ons ter plaatse op de hoogte, soms verwijzen wij mensen door naar de juiste instanties en soms geven wij telefonisch advies of sturen een mail zo nodig met bijpassende literatuur.

2.5 Pers en Dierbaar Flevoland

Mede als gevolg van onze inzet voor de Oostvaardersplassen hebben wij in 2019 zeer veel contacten gehad met de pers. Er zijn niet alleen nieuwsberichten, maar ook interviews en achtergrondartikelen geplaatst in landelijke en regionale bladen en er zijn diverse items gewijd aan onze rol met betrekking tot de Oostvaardersplassen op regionale en landelijke radio en televisie. Artikelen zijn onder andere verschenen in de Volkskrant, NRC, Trouw, de Stentor, Algemeen Dagblad, Nederland Dagblad. Dierbaar Flevoland haalde de journaals van NOS, RTL en SBS 6 en op de radio waren wij als smaakmaker te horen op radio 1 en ook op andere stations. Omroep Flevoland heeft diverse items uitgezonden en na uitvoerige research een item gemaakt over het doen veranderen van de uitkomsten van definitieve onderzoeksrapporten door de Provincie Flevoland met betrekking tot de Oostvaardersplassen. Ook hebben wij meegewerkt aan een journalistiek podcast over de Oostvaardersplassen.

3. Organisatie

3.1 Bestuur

Op 31 december 2018 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Greetje Houwen	voorzitter
Esther van der Spek	secretaris
Marius Bouscholte	penningmeester

3.2 Werkgroep Bescherming

Op dit moment zijn we nog een kleine organisatie en alle bestuursleden hebben zitting in deze werkgroep. Daarnaast is oud-voorzitter Sonja Hartlief actief in deze werkgroep en maken wij gebruik van donateurs die ontwikkelingen in hun buurt signaleren.

3.3 Relaties

Dierbaar Flevoland is lidorganisatie van de Natuur- en Milieufederatie Flevoland.

Het afgelopen jaar hebben we op een aantal dossiers samengewerkt met partijen en/of hebben we bij deze partijen informatie mogen inwinnen. We willen een ieder hartelijk danken hiervoor:

- Fauna4Life
- Faunabescherming
- Dierenbescherming
- Vogelbescherming Nederland
- Dr. Frans Vera
- Prof. dr. Han Olff
- Dr. Lorenzo Squintani
- Mr. Marco van Duijn, Utopie advocaten
- Mr. Bondine Kloostra, advocaat
- Jan van der Winden Ecology
- Omroep Flevoland
- Vogel- en Natuurwacht Flevoland

En de volgende partijen willen we danken voor de mogelijkheden die ons geboden zijn om te overleggen:

- Provincie Flevoland
- Rijkswaterstaat
- Gemeente Almere
- Flevolandschap
- Staatsbosbeheer
- Natuurmonumenten
- Landschapsbeheer Flevoland
- Partij voor de Dieren Flevoland
- Groen Links Flevoland
- Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)

4. Financiële verantwoording

4.1 Jaarrekening

Jaarrekening Stichting Dierbaar Flevoland 2019

Balans per 1/1/2019			
Debet	€	Credit	€
Banksaldo	1.842,18	Eigen vermogen	1.842,18
Fonds Advies en Bijstand	2.500,00	Garantstelling	2.500,00
Totaal	4.342,18	Totaal	4.342,18
Balans per 31/12 2019			
Debet	€	Credit	€
Banksaldo lopende rekening	6.153,88	Eigen vermogen	6.153,88
Fonds Advies en Bijstand	2.500,00	Garantstelling	2.500,00
Totaal	8.653,88	Totaal	8.653,88

Staat van inkomsten en uitgaven

Inkomsten	€
Donaties en bijdragen	4.110,02
Vergoedingen en terugbetalingen	550,75
Bijzondere baten	<u>860,00</u>
Totaal inkomsten	5.520,77
Uitgaven	€
Bankkosten	111,23
Internetkosten	8,00
Algemene kosten	28,85
Kantoorkosten	25,99
Juridische kosten	<u>1.035,00</u>
Totaal uitgaven	1.209,07
 Batig saldo 2018	 4.311,70

4.2 Toelichting op de jaarrekening

Toelichting op de jaarrekening 2019

Door het relatief hoge batige saldo is de vermogenspositie van Dierbaar Flevoland gedurende 2019 sterk verbeterd. Het hoge batige saldo is enerzijds bereikt door veel meer en hogere donaties dan verwacht. Een aantal van deze donaties is geheel of gedeeltelijk geormerkt aan onze activiteiten met betrekking tot het voorkomen van het afschot van edelherten in de Oostvaardersplassen en het in stand houden van de kenmerkende natuurlijke processen aldaar. Een hoger uitgevallen dwangsom als bijzondere bate heeft ook aan het batige saldo bijgedragen.

Anderzijds hebben ook de veel lagere kosten dan begroot een positieve invloed op het saldo gehad. De voorziene kosten voor juridische bijstand hebben wij door omvangrijk eigen research en door de eigen inzet in procedures kunnen beperken. Bovendien konden wij terugvallen op belangeloos verstrekt advies van juristen en vooraanstaande ecologen.

Ondanks deze gunstige ontwikkeling zijn wij financieel nog niet draagkrachtig genoeg om professionele hulp tijdens gerechtelijke procedures in te roepen. Dat is een van de redenen waarom wij ook volgend jaar zo nodig nog terug kunnen vallen op de opgevoerde garantstelling voor juridische kosten zodra dit onze eigen financiële draagkracht zou overtreffen.

Marius Bouscholte, penningmeester

4.3 Begroting

Begroting 2019, Stichting Dierbaar Flevoland

Begroting Dierbaar Flevoland	2019	2019	2020
	begroot	werkelijk	begroot
Uitgaven			
Webhosting en onderhoud website	200,00	8,00	400,00
Bankkosten	110,00	111,23	120,00
Bestuurs- en algemene kosten	20,00	28,85	30,00
Portokosten	50,00	0	50,00
Kantoorbenodigdheden	100,00	25,99	125,00
Drukwerk en promotie	350,00	0	175,00
Juridische kosten	3.500,00	1.035,00	3.800,00
Totaal uitgaven	4.130,00	1.209,07	4.800,00
Inkomsten			
Giften, donaties en bijdragen	3.500,00	4110,02	2.500,00
Subsidies	0,00	0,00	0,00
Bijzondere baten	600,00	860,00	2.500,00
Vergoedingen, terugbetalingen	1.000,00	550,75	400,00
Totaal inkomsten	4.100,00	5.520,77	5.400,00
Saldo over/tekort	-30,00	4.311,70	600,00